

ДЕРЖАВНИЙ АРХІВ
Чернівецької області
Р-3567 1 222
6

Архів з бідою
Горьківсько-Горькавська округа 044

ПАПКА

для 222

паперів

Грошурка „Добрий вечір нашим дітям“ (Львів, 1946р.)

_____

_____

_____

_____ 20 р.

Українські рани: 1946р.

Кількість документів: 1

Кількість аркушів: 18

Зберігати: постійно

ДЕРЖАВНИЙ АРХІВ 6
Чернівецької області

Р-3567 1 222
Опис 1 Справа 222

А.

1

ФОЛЬКЛОР
НАШИХ ДНІВ

ФОНЕТОП

НАША

ДНБ

Л Ь В І В

1 9 4 6

ПЕРЕДМОВА

Український народ вирізняється між іншими народами своєю багатотою усною народною творчістю, своїм фольклором.

В українському фольклорі відображено дух українського народу, його думки і прагнення, його переживання і сподівання. Усне творчість нашого народу має дуже високу мистецьку вартість, крім того вона має велике значення для історії нашого народу, фольклор подає свідчення народу про різні історичні події, виявляє ставлення народу до історичних подій і осіб.

В специфічних обставинах, в яких сьогодні перебуваємо, треба вказати ще на одну позначну вартість для українського народу його усної творчості.

В підбольшевицькій дійсності, при умовах гострої і необмеженої диктатури над громадянством партійної сталінської клітки, вільне слово зазнає невиданих у світі переслідувань. В СРСР має повну свободу лише те слово, яке захвалює і під небеса підносить большевицьку партію та її вождя Сталіна. Кожне слово критики по відношені до большевицької партії і створеного нею ладу забороняється.

При таких умовах критика большевицького режиму в СРСР перестає бути явною і прилюдною, вона стає укритою, законспірованою, підпільною.

При таких умовах в СРСР єдиною підпільно-революційною протибольшевицькою літературою є носієм справі вільного критичного слова.

Поряд з підпільною революційною літературою і усна народна творчість не втрачає в підбольшевицьких умовах життя своєї незалежності і свободи.

Не маючи змоги виявити прилюдно і свободно своїх думок, народ робить це потай, в обмеженому колі "своїх" і "певних" людей. В цей спосіб повільно з'являється свого роду підпільна усна народна творчість - усне революційне слово, яке при своєму творенні і розповсюдженні змушене так само конспіруватися від ворога, як і підпільна література. Протибольшевицька приказка, пісня, віршик, оповідання так само конспірується, як і протибольшевицька листівка, відозва, літературний твір чи наукова стаття.

Революційна усна народна творчість набуває тому у нас значення скарбниці революційних ідей і мистецько-революційних творів народу, як також значення потужної вартості пропагандивного апарату.

Перебуваючи однак на нелегальному становищі, живучи "без паспорта" і ховаючись від кожного представника большевицької влади і режиму, революційна усна народна творчість в СРСР не може у повній своїй силі виявитись на зовні. Для її розповсюдження закриті всі офіційні дороги, як от - безперешкодне прилюдне виконання на вулиці, в клубі, театрі чи закріплення в друкованому слові.

Це явище, що правда, не є специфічно большевицьке. Давній царсько-російський уряд в Україні так само відносився колись ворожо до вільного слова української усної народної творчості. Тому то "Нові українські пісні про громадські справи" і "Політичні пісні українського народу XVIII - XIX ст." могли за царату з'явитися в друкованій формі аж у далекій "Женеві" /видання М. Драгоманова 1881-85 рр./

З виданням творів українського фольклору при російсько-большевицькому режимі справа представляється однак ще далеко гірше.

Тіше тому, що сьогодні, далеко трудніше, ніж у часи Драгоманова можна перешуватися по Україні для запису нових політичних пісень, тіше тому, що далеко трудніше вийти із ними у якусь "жєневу", де би їх можна було надрукувати.

Не допускаючи усіма засобами до повстання протибільшевицького фольклору, переслідуючи його вільне розповсюдження в народі та публікування у пресі, большевицькі окупанти України одночасно з тим стараються використати усну народну творчість для своїх імперіалістичних цілей. Для цього большевики створюють м. і. спеціальні інститути, які займаються ніби збиранням творів усної народної творчості, в дійсності ж, самі її творять або фальшують.

На ЗУЗ до фальшування і творення усної творчості українського народу большевики поставили м. і. "фольклорну секцію" Будинку народної творчості у Львові. Не-давно ця секція партійно-большевицької пропаганди видала збірничок "Фольклор вітчизняної війни" /Львів, 1945/, у цьому збірничку подано український протинімецький фольклор і "твори", які мають зображати відношення українського народу до большевицького режиму та його творців і прислужників.

Не підлягає жєдному сумніву, що український народ віднесився до німецько-фашистських окупантів скрайньо-вороже. Про це свідчать героїчні дії в боротьбі з німцями СУН, УПА і народної самооборони, про це свідчить виразно і певно, яскраво і влучно український протинімецький фольклор. У наведених у большевицькому збірничку народних протинімецьких творів дійсно виявляється справжнє відношення

українського народу до німців. Це стверджуємо ми, кого большевицька пропаганда називає "українсько-німецькими" націоналістами.

Цього мало...

Ми стверджуємо одночасно і те, що ми брали участь не лише у збройній боротьбі з німецькими окупантами, але і у творенні проти-німецького фольклору. Це несподівано для себе признають і самі большевики, уміщуючи у своєму фольклорному збірничку проти-німецький твір, який повстав в УПА і ОУН та за їх посередництвом поширився далеко по українських землях. Твором цим є "Ой, у Берліні весело живеться".

Твір цей повстав у грудні 1943 р. на Берліні. Належав він до репертуару гуртка художньо-самодіяльності при УПА-Північ, під керівництвом "Вуйка-Чорногера". Був виконуваний цим гуртком у виступах для УПА і населення в повітах: Герохівському, Володимирському і Ковельському в січні лютому 1944 р. Уміщений був також у збірничку колядек, виданих місцевим проводом ОУН цих повітів у 1943 р.

Уміщуючи у своєму фольклорному збірничку твір, що повстав в ОУН-УПА, большевики самі проти себе свідчать. Вони стверджують цим:

- 1/ що оунівці і упівці, звані ними "українсько-німецькими" націоналістами, в дійсності були виразно проти-німецькими,
- 2/ що українські націоналісти у боротьбі українського народу проти фашистів ішли разом з народом.

3/ що українські націоналісти влучно висловлювали думку українського народу про його відношення до окупаційної німецької влади і

4/ що, нарешті, що думку про німців, яку висловили у своїм творі українські націоналісти

ліста, щоб прийняв за свою думку, поширив її як далеко це Україні, усю і закріпив у своїй патріотичній пам'яті назавжди, яко твір свій власний, і твір своєї української усної народної творчості.

Отверджуючи, однак, що український народ, як учині, так і в слові відносився вороже до німецько-фашистських окупантів, ми одночасно твердимо, що не менш вороже український народ відносився та відноситься і до російсько-більшевицьких окупантів.

Про це свідчить, як кількісний збірник боротьба з більшевиками українського народу, так рівно ж багатий протибільшевицький український фольклор. Що правда, народ криється перед більшевиками з усною протибільшевицькою творчістю. Про те більшовики знають про існування українського протибільшевицького фольклору, але замовчують його у своїх видавництвах і ведуть із ним нещадну боротьбу.

Подамо на це кілька прикладів:

1/ Большевицький збірник фольклору замовчує існування в українській усній народній творчості великої скількості протибільшевицьких творів.

Щоби переконатися в існуванні цих творів, треба послухати виконавців фольклору тоді, як вони певні, що їх не слухає ані представник большевицького режиму, ані агент НКВД. Добре відомо тим, кому трудно підійти до народу так, щоб викликати у нього повне довір'я та віддати вертіль, ми подаємо у своєму збірничку дещо менш з великої кількості курсуючих між народом усних протибільшевицьких творів.

2/ Большевики замовчують протибільшевицькі частини у загально-протимперіалістичній цілості усних народних творів.

Згадувана вже нами "колядка" - "Ой, у Бер-

ліні..."; уміщена у большевицькій збірці "Фольклор вітчизняної війни", є лише частиною фольклорного твору, властиво казуча, його початком. Продовження цього твору большевицький збірник не подав тому, що в цій своїй частині твір є протибольшевицьким, його закінчення не подано тому, що тут містяться заклики до вступу в УПА і боротьби як з фашистськими так і большевицькими імперіалістами. Ми подаємо цей твір у цілості, - в такому вигляді, в якому його знає народ. У нашому збірнику подаємо під цільним друком те, що не могло протиснутися крізь легальне горло дівчини, з уст якої записувано пісню, про це не сміло записатися легальним пером збирачів фольклору, якщо і було їм відомо.

3/ Большевицькі фальшувать твори усної народної творчості.

Так, у збірнику "Фольклор вітчизняної війни" підроблено усі твори, що вихваляють "батька" Сталіна та його кривавих опричників - козаківців. Усі ці славословія, зненавиджених українським народом катів, отворені в кабінетах фольклорної секції Будинку народної творчості. Народ такого паскудства не творить і ці "твори", і "товариші", в український фольклор ніколи не пройдуть, як би ви їх не протаскували у своїх книжках, як би їх не старалися вшкати в пам'ять народу за допомогою введення їх у репертуар художньої "самодіяльності", за посередництвом масового поширення між народом своїх ніби фольклорних збірок і всякими іншими засобами.

Ось це один таскравий і незаперечний приклад фальшування большевиками українського фольклору:

Між приказками збірника "Фольклор вітчиз-

няної війни" — уміщена така /третя з початку/ приказка: "В Німеччині ні корови, ні свині, тільки Гітлер на стіні". Ця "народна" приказка сирепарована більшовиками за принципом справжньої народної приказки: "Свою вину на іванка зверну". Народна приказка про корову, свиню і портрет "вождя" повстала ще перед початком ІІІ імперіалістичної війни, тоб то тоді, як наш народ немає ще до німців жодних претензій та ще й до того не міг їх ближче знати. Твір був занесений на ЗУЗ зі східних українських областей і зображав долю колгоспного українського селянина під більшовицькою владою. У незіснутому більшовицькою фабрикою фольклору стани він виглядав і виглядає ще й донині всюди в Україні поза збірником "Фольклор вітчизняної війни" так, як подано у нас під № 18. "Глянь оточеного" — фольклорний твір.

4/ Як більшовики відносяться до носіїв і виконавців невідомого для них українського фольклору свідчать історія твору: "Ой, совети, ви совети..." з н/дмв. у нас № 20/. Цей твір усної народної творчості, що як і інші такі твори, за призначенням самих більшовиків, висловлює мудрість українського народу в оцінці оточуючих його подій і постатей, записаний був у перше не у нотатках якогось збирача фольклору, а в протоколі райвідділу НКВД. Виконавець цієї пісні — понад 60-літній селянин В. П. з і.с. М. — заспівав її перший раз у веселому настрої на вулиці свого рідного села. Другий раз співав уже в цілком одмінному настрої перед рай. протокулянтом НКВД. За виконання цього фольклорного твору В. П. дістав, за його власним висловом, "сталінську премію", яку йому вемнали в те місце, біля якого у собаки, за слова-

ми пісні, скрутився розум советів.
Вважаємо ще на одну вагу: більшевизцького фольклорного збірника. На цю вагу повинна була б, властиво, звернути увагу офіційна більшевизька критика, але поки вона цього не зробила, то робимо ми. Визначені конспекти розбиті по
У збірнику "Фольклор освітчи́зньої війни" нічого не сказано про благодієльний вплив на український фольклорного "старшого брата" російського фольклору. А вплив цей є 1. за-мовчування його не годиться. Російський фольклор прийшов на нашу землю російським солдатом, російським робітником і урядовцем. Російський фольклор зробив великий вплив на український в тому місці, звичайно цей був найслабший. Російський фольклор поповнив і дуже слабо розроблений в нашому фольклорі відділ еротичний, орієнтований на творчість. В цій ділянці усна творчість "старшого брата" виявилась такою досконалою, що український народ не відважився навіть перекладати його на українську мову, а приймав її у тому вигляді, в якому її занесли до нас, разом з іншими впливами російсько-більшевизцької культури, її носії та виконавці. Деякі з цих творів ми уміщуємо в № 51 нашого збірника.
Тепер кілька слів про наше видання фольклору. Ми змисли у виданні нашого фольклору матеріал з у нашому фольклорному збірнику представлений здалека неповно. Причиною цього великі труднощі, в яких нам доводиться працювати. Протиімецького фольклору ми не подаємо майже зовсім. Це тому, що його вже не раз у чужій час в наших виданнях друкували. Крім цього, в більшевизцькій державі цією роботою можуть займатися тільки особи і установи. Вони з пропагандивних цілей, заохочуються боль-

4

шевками до цієї роботи і мають змогу викона-
ти її докладніше і повніше від нас.

З протибольшевицького фольклору подаємо
лише те, що нам у важких умовах підпільної
праці вдалося зібрати. Велика кількість мате-
ріалів залишається поки що для нас недоступ-
ною і не зможемо опублікувати дещо пізніше.

Матеріали, подані у цьому збірнику, поді-
ляємо на три розділи.

У першому розділі подаємо такі твори, які
відносяться до II світової війни. В цих своїх
творах український народ:

1/ окреслює другу світову війну, яко війну
імперіалістичну і грабіжницьку, головною чи-
ною за українські багатства /"За Україну Ста-
лін з Тітлером побився". Див. ці твори, подані
ні нами під №№ 1, 2, 6, 38/.

2/ визнає і фашизм і більшовизм однаковими
своїми ворогами /"Чи свастика чи зірка - одна-
кова доля гірка"/, тому то старіється однаково
ворожо і до німецько-фашистських і до російсь-
ко-більшевицьких окупантів /"Замди / Сталін,
втішатися, це й ти будеш на геляці хитатися!"
"Ми проти всіх людодів-катів і ті "вищої раси"
і "старших братів"/.

3/ дає належну оцінку "визволення",
з якими періся в Україну німці, а росіяни
/ "Визволяй, визволяй, все докиста обібрали."
"Нас від інших "визволяй", а під себе наги-
нали."/

У II розділі нашого збірника містимо твори
що змальовують окупацію України більшевками.
Ці твори стверджують: 1/ страшний висмок Укра-
їні російсько-більшевицькими імперіалістами
/Див. №№ 17, 19, 20/ 2/ нелюдські пересліду-
вання українського народу російськими окупан-
тами /№№ 11, 14, 22, 23, т 44/ 3/ соціальну працю

і нужду, які несє для українського народу більшовизм - "голий і голодний", "ні корови, ні свині", "працой... ночі й дні" /№№ 11, 18, 26, 27, 29, 32, 33/.

III розділ відвели ми народним творам, які зображують боротьбу українського народу з більшовицькими окупантами. Уміщені тут твори стверджують переконання народу про те, що:

1/ визволення не приходить ззовні, волю треба у тяжкій боротьбі здобувати самому /№ 47/.

2/ український народ не буде вільним доти, доки не поконає найбільшого ворога своєї волі - російсько-більшовицьких окупантів /№№ 48, 49/.

3/ визволення України згід братньої опіки російсько-більшовицьких імперіалістів, прийде лише в наслідок збройної боротьби українського народу з окупантами - "Нашими крісами волю здобудем!" /№ 40/.

4/ виразниками визвольних змагань українського народу, його авангардом у цій боротьбі є визвольні організації УПА і ОУН /№№ 33, 39, 41, 44/.

5/ програма визвольної боротьби цих організацій є "святими законами", "правдами нового закону" для цілого світу /№ 36/.

6/ ОУН і УПА багато вже зробили для українського народу: Вони облегли його долю під німецькою окупацією /№ 37/, вони проганяли фашистських імперіалістів з України - "УПА гонить, камеради..." /№ 1/. Багато ще ОУН і УПА зроблять для українського народу - "Наш повстанець тобі /Сталін/ бокище намне" /11, 29/.

7/ ОУН і УПА є непохитними у своїй боротьбі /№ 50/, вслід за ними "йдуть до бою мільйони" /№ 36/.

8/ визвольна боротьба українського народу закінчиться розвалом тюрми народів - СРСР і повстанням Української Самостійної Соборної

Держави / № 40/.

В додаток подаємо кілька творів з фольклору нашого "старшого брата", творів, які стали у нас загально-відомими з огляду на те, що носії російсько-більшевицької культури дуже часто у нас імітували і багятили цю самою культурою. Іх ми пам'ятаємо як творів народу. Уміщуємо тут ці "твори" зовсім не тому, що ніби вважаємо їх творами українського фольклору? Не віримо, щоби вони задержалися довго в народній пам'яті. Містимо ці архитвори російсько-більшевицького фольклору лише для того, щоб показати вартість російсько-більшевицької культури та її носіїв на наших землях.

Відносно цей збірничок, сподіваємося, що він спричиниться до закріплення і поширення усної творчості українського народу, як також викрие фальш і брехню, яку поширюють більшевики за посередництвом своїх ніби фольклорних збірників.

Примітка

Подаємо на цьому місці незазначені нами в тексті мелодії деяких пісень.

Слідуючі пісні співаються на мотив:

- № 11 - "Ой, ходила дівчина берішком..."
- 22 - "Зажурились галичани..."
- 36 - Коляда "Нова радість стала..."
- 39 - "І шумить, і гуде, дрібний дощик іде..."
- 42 - "Якої буй" "коломийки"
- 44 - "Сонце низенько..."

I

Ой, що ж то за шум...
/На мотив відомої пісні про комара в муху/

Ой, що ж то за шум учинився,

За Україну Сталін з Гітлером побився!

Дістав "батько" нижче шиши, "батько" же тат

Яу од Гітлера втікав з України, сат же сиз

Небагато бракувало, щоб сиз здох, сиз

Щоби з голоду помер за Уралом, а іт же сиз

До Рузвельта Сталін пише: "Ой, що ж то учинився"

- "Ой, вже мое ССРСР лежве динце, а іт же сиз

Рятуй, Рузвельт, від напасті, а іт же сиз

Не дай, не дай віх фашиста нам пропасти!"

Черчіль, Рузвельт рятували, а іт же сиз

І кормили і поїли й одягали, а іт же сиз

Піддужали ессерці, а іт же сиз

Та всипали гітлерівцям трохи черцо, а іт же сиз

- "Ча тисне, камеради, а іт же сиз

УПА гонить, камеради, - нема ради!"

Втікав Гітлер до Берліна,

Ой, далася ж йому в /знаки Україна!

Упав Гітлер, задер ноги, -

Тепер Сталін пишається з перемоги...

- "Зажди "батьку" втішатися,

Ще й ти будеш на гилляці хитатися!"

Присів Сталін і не писне,

Чорна хмара в Україні над ним висне...

Зірвалася повстання буря,

Вона "батька" з України к чорту здула.

Ой; впав Сталін з високості,

Поломив, поторощив ребра й кості.

- Ой; що ж то лежить за пащина,

Чи то маршал, чи то геній, чи тварина.

- Гей, то "маршал" ще й "полковник"

Та небіжки ССРСР полюбивник!

Разом нечисть поздихала,

Обох УПА з України геть прогнала!

2. Ой, задумав вражий Гітлер...

/Пісня на мотив: "Захотіла вража баба тая розбагатіти/

Ой, задумав вражий Гітлер,
Трохи підживитись,
Та почав за Україну,
Зі Сталіном битись.

Приспів: Бух, бух, бух,
Німці тішаються в Бердіні,
Голоду не стало,
Бо привозять з України:
Мед, пшеницю, сало.

Приспів: Гут, гут, гут,
Гей, зібрались друзі в лісі,
Вхопили за кріси,
Та погнали з України
Німцоту до біса!

Приспів: Геть, геть, геть,
Утікай же з України,
Німцоту погана,
Ми не стерпим над собою
Ніякого пана,

Приспів: Так, так, так,
Сидить Гітлер у Берліні,
Мало що не плаче,
Що смачного хліба й сала
Більше не побачить.

Приспів: Ох, ох, ох, ..

3. КОЛІДКА НА МЕЛОДІЮ НЕБО І ЗЕМЛЯ

- Ой, у Берліні, ой, у Берліні
Всеселю живється,
Небо і земля, небо і земля,
Від гуку трясеться.
Англіки літають,
Бомби скидають,
Місто розбивають,
З землею мішають.
Чуда, чуда втворюють...
- А в Москві червоній, а в Москві червоній,
Сталін зажурився,
Що його наступ, що його наступ
На Дніпрі спинився.
До Рузвельта піше,
Що він ледве дише,
Другий фронт давайте,
Скоро помагайте,
Мені згинуту не дайте!
- Черчіль і Рузвельт, Черчіль і Рузвельт
Досить часу мають,
Сталіну на поміч, Сталіну на поміч
Щось не поспішають.
Хай Сталін чекає,
Поволі конає,
Вони щось міркують,
Та все комбінують,
Нову мапу вже малюють.
- А ми, братове, а ми, братове,
Єднаймося ніні,
Щоб здобути волю, щоб здобути волю
Нашій Україні.
Зброю добуваймо,
До УПА вступаймо,
Німців проганяймо,
Москву не пускаймо,
Україну здобуваймо! -ooOoo-

4. Наші розкоші минули,
Хоч два роки тільки були,
Ми б хатини, щоб вернули,
А повстанці кажуть - "наці!"
5. Сів був на Герола чиряк -
Расовий німак;
Він собі ріс, ріс,
Аж тріс.
Тепер пухне на весь світ
Чиряк новий - совіт...
6. Сталін з Гітлером побивсь,
Бо за наш хліб посварились.
7. "Визволяли" де "визволяли"
Всє очисти обібрали!
8. Нас від інших визволяли,
А під себет нагинали.
9. Чи евастика чи зірка,
Однаково доля гірка.
10. Ми проти усіх людодів-катів -
І "вищої раси" і "старших братів".

II

11. Ходить, ходить "батько" Сталін беріжком,
Підганяє Україну батіжком:
Іди, іди, Україно, в комуни,
Відам тебе "братові старшому".

Буде тебе "старший брат" научать,
Як в колгоспах на радвдаху працювать.

Працюй, дурню, у колгоспі ночі й дні,
А він тобі порахує трудовні.

Чи ти годий чи голодний, то співай,
Великого Сталіна величай.

Ой, терпіли та співали двадцять літ...
Ой, уже ж нам рай советський усім збрид.

Стали "братів" з України проганять
Та їх "батька" Сталіна проклинать.

Ой, бодай ти, Сталіне, не діждав,
Що ти нашу Україну зграбував.

А це ж тобі, Сталіне, не мине,
Наш повстанець тобі боки ще намне.

Буде тобі горе, лихо та печаль,
В Україну вже не вернеться москаль!

12. Самолёт летёт, обвіє
Кам'юса створіся,
Ми не ждали вас,
А ви прип'юрдіся...

13. Чому в ССРСР не співають тепер "Повстань-
те, гнані і голодні"?
Тому, що Сталін боїться, щоби усі гнані і
голодні в ССРСР не повстали, бо це би було все-
народне повстання проти сталінського режиму.

... 14. ... южних горіде северних морейоу ...
 ... Зарубо українських людей, в нїа ...
 ... Таю свободно дїшатъ человекотїна ...
 ... Грѣбѣтї хватить на весь век ...
 ... од одїтї оцї оцї ...

15. Чому Сталін не дозволяє нікому виїхати
 зь совѣт. раб. закордон? ...
 Бо ... "Бюро" ... "пекла" ... "раю"
 ... десяти мїліонів мучеників, великомучеників і
 страстотерпців, бо тоді би з ним залишилась у
 совѣт. "раю" лише невеличка купка партійних
 ешудотворців, режимних угодників, ...
 ... 16. ... Колїсь сонце було в небї, ...
 ... Всїм світі було у потребї, ...
 ... Тепер "сонце" у Кремлї, ...
 ... одним світить, другим ні ...

17. З України вивозять большевики в Росію:
 клїб, цукор, худобу, вугїлля, залїзо, само-
 стїйників.

А з Росїї ввозять в Україну: комуна, про-
 паганду, істребїтельні й усмірїтельні бата-
 льїони, голод, воші, коросту...

18. Сидить баба на ряднї
 І рахує трудовнї, -
 Ні корови, ні свинї,
 Тїльки Сталін на стїнї.

19. Учителька советка тлумачила нашим дітям, що російський народ є нашим "старшим братом", що він є великий і розумний, що завжди нами спікується і визволяє від усякої біди. Потім хотіла це ще краще вяснити дітям на прикладах. Казала малому Івасеві розповісти про розум і силу свого старшого брата і про те, як він ним спікується. Івась казав: Мій старший брат - великий, але тато кажуть про нього, що він хоча великий, то проте дурний. Він мною завжди спікується. Раз один хлопець відібрав від мене куски ковбаси, то мій брат забрав від нього ковбасу і з'їв сам, а мене забив за те, що я вийшов з ковбасою на вулицю. "Одного разу мій брат оборонив мене від тата, як мене били за те, що я не хотів піти в школу, бо боліли мене ноги. А як я лишився дома і не пішов йому потім по тютюн аж у друге село, то він мене збив ще гірше від тата. Івась кіпчив своє оповідання словами учительки про російський народ: "Ваше, діти, ніщо добрее мати старшого брата!"

20. Ой, кувала зозуленька
На мітингу бранці,
Що земля уся селянам,
А хліб голодранцям,
Ой, кувала зозуленька
Та вдавилась бобом,
Ходи, ходи, большевику,
Дістанем хвороби.

21. Ой, совети, ви, совети,
Де ваш розум дівся,
У собаки біля с....
У ковтун звертівся.

12

22. Вислав Сталін своїх дітей
В Українські землі
Вдівляти українців,
Щоб не були темні.

Приспів: Раз, два, три, чотири,
Лунають комори,
Людам скриня розбивають,
Шукають "бандьори".

Як приїдуть у село,
Всюди розглядають,
З-під корови, з-під свині
Гній повикидають.

Приїде стрибок до хазяйки,
Скриню розбиває,
І в малому перескринку
"Бандьори" шукає.

А як знайде в скрині бритву,
В кишеню ховає,
Каже: "его бандеровська"
І з хати втікає.

Повганяють по селі,
Мов чорти скажені,
Потім ідуть до хазяйки
На кури смажені.

Повганяють по селі,
Ідуть до району,
Кожний гашить торбу хліба,
Літру самогону.

А як вже їм де прийде ться
Стрінути повстанців,
Без торбів, що сил, втікають
В район голодранці.

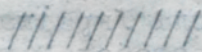
23. В большевиків ружі морди
Брагою воняють,
А повстанці гарні хлопці,
Босячню рубають.

Приспів: Раз, два, три, чотири,
Буде різанина,
А з панів, енкаведистів,
Буде "душенина".
У Борщеві "там коза" агонія,
Втопилась в Нічлаві,
Бо не могла молока
Відна здати державі,
Стару бабу на Сибір,
Забрали агенти,
Бо не могла стара баба
Здати контингенту.
Сидить Сталін за столом,
Чуває коросту,
Давай, хлопче, контингент,
Во подохну з посту.
Сталінці все зграбували,
На городах пусто,
Наробили "сексотні",
Аж на світі гуето.
А то бігме добрі люди,
Буде різанина,
З комуністів і "сексотів"
Буде "душенина".
А то буде грис летіти
З "босяків" проклятих,
Щоб здобути Україну,
Треба воєвати.
А то буде грис - забавана
Бігме, добрі люди,
Буде добре жить на світі,
Комуни не буде!

Приказки:

24. Советська влада частя не дасть.
25. Дав нам Сталін частя, хай його задушить трясця.
26. Поки Сталіна не мали, то й корости не знали.
27. Червона влада - нужів і біда.
28. Червоні за хліб готують нам гріб.
29. Серп і молот - смерть і голод.
30. Нас партія веде, а підганяє НКВД.
31. Нас з кріпацтва визволяють, до колгоспів прикріплюють.
32. Виробиш трудовель, задеревієш як пеня.
33. Як не знаєш біди, до колгоспу іди.
34. Ховай, бабо, лахи, бо йдуть "рубахи".
35. Зрадіє небо і земля, як генне зірка із Кремля.

III

36. Нова радість стала,
Яка не бувала,
Зоря волі в Україні
Ясно заблисала.
Від Тиси до Дону
Чути голос дзвону,
Що голосить всьому світу
Правди нового закону:
"Воля всім народам,
Свобода людині", -
Хай не буде кривди в світі,
До віку віднині!
"Українська Вільна
Соборна Держава,
Самостійна Неподільна,
Без холопа і без пана!"
Ці святі закони
Кров вже освятила,
Йдуть до бою мільйони,
Повстає незламна сила!
Ти, дитятко Боже,
Благослови нині
Побороти міць ворожого
Здобуть волю Україні!

37. На півночі, на Волині,
Де зродилася УПА,
Там воскресла Україна
Й завитала свобода.

Про континенти там не знають,
Живуть люди мов в раю,
Бо за волю золотую
Дала Волинь кров свою.

38. "Батько" Сталін із Гітлером.
Якось посварились вони, а
"Моя" - каже - "Україна", бо
"Ні, моя!" - й побилея.
Бились довго, а аж втомились, і
Сіли спочивати, а тоді
Хто їх добре розсудив, а
Почали шукати. І разом отаман
Гітлер каже: "Ходім, "Батьку",
До УНА, спитати,
Чия буде Україна, а
Вона певно знає!"
Прийшли, "Здрастуйте!" "Хайль Гітлер!"
- Чемно привітали, а
"Чия буде Україна?" - питають
- Разом запитали.
Вперед вийшов стрілець Тріска
Тай відповіла:
"Того буде, хто загаду
Мені відгадає.
Оця рука України
Визволяє - каже
Чия буде Україна
Вона вам покаже,
Лиш вгадайте котрий палець
Тут середній буде".
"Я вже знаю - кричить Гітлер -
Послушайте, люди,
Цей середній!" "Ні, не правда!" -
Наш Тріска промовить
"Тепер слухайте моєї -
Каже Сталін - моєї.

Між очима, це середній, який...
А цей, між очима!"
"Ні, обидва не вгадали..."
- Знизлуць плечима -

"Гляньте - каже стрілець Триска
І руку підносить т...
Цей середній т...
До самого носа!

39. І шумить, і гуде,
То повстанець іде,
Утікай червоний кате,
Бо пропадеш, як знайде!

Оглядається босняк,
І не знає, що то є,
А повстанець український
Вже по шиці його б'є.

Як полюхав босняк
Наш повстанський кулак
Тай побіг під кобч зелений
Витрясати переляк.

Україна не для вас
Гітлери і сталіни,
В Україні самостійній
Буде жить народ вільний.

Чи то лях, чи москаль,
Чи румун, мажар, німак,
Всі покинуть Україну,
Як пізнають наш кулак!

40. - Що таке ССРСР, НКГБ, УОСР, НКВД?

Союз Советський Скоро Розлетиться,
Народ Катів Губити Буде,
Україна Стане Самостійною Республікою,
Нашими Крісами Волю Добудем!

41. Питав учитель - совет нашого учня в школі:
"Які підземні багатства має Україна?"
"Той відповів: "Сіль, нафта..."
"А ще які?" - допитав учитель.
"Задізо, міде..."
"Ще не всі, - казав учитель - найголовніших і не назвав".
"Ну ще... хіба підпільники," - вигукнув учень радісно.

42. Коломия, Коломия,
Вдарю - не журюся,
Сталін накази дає,
А я з них сміюся.
Кричить Йосиф - ідіть в Донбас
Й на інші роботи,
Я під ніс йому дві дулі,
Фіть, фіть без турботи, пера.
Кричить Йосиф: йди в колгосп,
Будеш ланковою,
Я п'яту йому під ніс,
Фіть, фіть над журбою.
Я дівчина молода,
Люблю Україну -
Завжди добру раду дам
У лиху годину.

Я дівчина молода,
Козацького роду -
Душу хотіло в'їдати, отже воно
За народ, свободу.
Ой, гоп, колосийки
Легко танцювати,
Гітлер був ідіот,
Сталін, "що й казати.

Не була я в Німеччині,
Пішла в партизани,
Гітлер: добре дістав в'їс,
Сталін більш дістане:
Дере Сталін з кози шкіру,
Гітлер гризе роги,
Втече Сталін з України -
Блиснуть тільки ноги.

Насе Гітлер пацюки,
А Сталін телята,
Буде рвати кивд,
Погубить штанята.

Кричить Гітлер: "куди, в'їшочки!"
Сталін: "ну, безрого!"
Вчепим Гітлера за шию,
Сталіна за ногу.

Ой, чого ж те та нема,
Як добре в колгоспі,
Вісім пудів в вошей,
Шість пудів корости.

Ой, чого ж те не було,
Як весело жити,
Каже Сталін рижі, грубі
Байструки водити.

Я дівчина собі сільська,
Козацького роду,
Я не сльямлю України
Славного народу.

Аммі батько був в Петлюри,
Брати в Коновальця,
А я, ще хоч молодая,
Третій рік в повстанцях.

Ой, гоц, коломийки
Легко танцювали, и танцюю я
Маю пістоль, маю фінку,
При собі гранати.
Сталін дметься - дзе в баньку
Гітлер йому вище,
А повстанець всім їм каже:
- Вам двом кінець 'блиде.

43. Питається проїжджий енкаведист у стрічного селянина. "Ві, ти, єсть у вас здесь бандеровци?" "А де би вони тут взялися," - відповідає. По деякому часі той самий енкаведист, утікаючи перед повстанцями, скричить до селянина: "Ти, сукин син, говоріл, что здесь нет бандеровцев." - "А де би вони похілилися" - свід казує селянин.

44. - Сонце низенько, вечір близенько,
Спішу до тебе, УССР-енько!
Ой вижди, вижди, моя кохана,
Пшенична, буяльна ще й бурячина!
Ти ж обіцяла мене вік любити,
Ні з ким не знатись, для мене жити.

ДОДАТКИ:

51. Мама, я шофера люблю,
Мама, за шофера найду,
Шофер правіт на машині,
А я правлю на періне,
Аттаво я шофера люблю. Да, да.

52. Руб за сено, руб за воз,
Трі рубля за перевоз,
Річчічічічікаю,
Пріхаді патикаю.
Да, чай піла я,
Самогон ганіла я,
Всю пасуду перебіла,
Ні х... не зробила.
Найдьом, мілая, купатсья,
Тебя плавать научу,
У ваде будем .....
Тебе деньгі заплачу.
Мая мілка как кабілка,
Толька разніца адна -
На кабілке едет кождий,
А на ..... толька я.
Інші девушки купатсья,
Я на камушке сідел,
Девкі ..... паказалі,
А я с камушка слетел.
А как Ленін умірал,
Сталіну пріказывал,
Чтоби хлеба не давал,
Сада не паказывал.
Лежіт Ленін у грабу,
Сталін тьнет за нагу, -
Восарай, старая ти б.....,
Пятідетку виналмьятъ.

//////////

18

ЗАСВІДЧУВАЛЬНИЙ НАПИС СПРАВИ № _____

У справі (розділі опису, закінченому описі) підшито і пронумеровано 18
_____ /військового/ _____ аркушів;
у тому числі літерні номери _____;
пропущені номери _____
+ аркушів внутрішнього опису _____

Особливості фізичного стану та формування справи	Номери аркушів
1	2

Спеціаліст _____
Посада _____
21 серпня 20 18 року _____
(підпис)

І. Гордана
(ініціали (ініціал імені), прізвище)